

2514

vēst. izsk.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Lejnis Ļaimis (1899-1990), autors, redaktors
(ASV)

F-2514

Pūtvaivā izdevums

[1930] - 1981.

FONDS Nr.2514

LEJIŅŠ JĀNIS (1899-1990), AKTIERIS, REŽISORS, GLEZNOTĀJS, (ASV)
APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZINA)

[1930]]-1981

Fondraža nosaukums.

Lejiņš Jānis.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Aktieris, režisors Jānis Lejiņš dzimis 1899.gada 16.aprīlī Daugavpils aprinča Krustpils pagastā. Mācījies Nikolaja ģimnāzijā Rīgā, vēlāk – Borozdinu-Muziļu dramatiskajā skolā Maskavā. Pēc atgriešanās Latvijā ir aktieris un režisors Nacionālā teātrī (1919-1944), līdztekus studējis glezniecību Latvijas Mākslas akadēmijā (1921-1924).

Tēātra kritiķi Jāni Lejiņu vispirms raksturo kā daudzpusīgi apdāvinātu personību, skatuviski pievilcīgu, emocionālu mākslinieku ar strauju temperamentu un improvizācijas azartu. Viņa lomū skaits sniedzas krietni pāri simtam ar izteikti plašu tēloto raksturu amplitūdu.

Jau pirmajā emigrācijas gadā Vācijā (1944) Jānis Lejiņš aktīvi pieslēdzas idejai par Latviešu teātra dibināšanu Eslingenē deportēto personu nometnē. Arī pārceļoties uz pastāvīgo mītnes zemi, viņš ir viens no Amerikas Latviešu teātra Bostonas ansambļa dibinātājiem. Par savām un kolēģu gaitām uzraksta atmiņu grāmatu "Spēlmaņu cilts" (1965.,1992).

Līdz mūža pēdējām dienām Jānis Lejiņš saglabā interesi un gribu darboties skatuves mākslā. Mākslinieks miris 1990.gada 25.jūnijā, ASV, Aleksandrijā (Vašingtonas tuvumā).

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks.

[1930-tie]-1981.

Glabāšanas vēsture.

LVA nodotie dokumenti galvenokārt ir sarakstes materiāls, kas uzkrāts pakāpeniski trimdas laikā sākot ar 1944.gadu. Pēc Jāņa Lejiņa aiziešanas Aizsaulē, dokumentus mantojumā saņem viņa meita Ina Fogels un glabā līdz dāvinājumam Latvijas Valsts arhīvā

Tiešais iegūšanas avots.

Valsts glabāšanā Latvijas Valsts arhīvs dokumentus saņem no Inas Fogels ar 2005.gada 31.oktobra dāvinājuma līgumu Nr. 83.

Fonda saturs.

Arhīvā glabāšanā saņemtās vēstules satur bagātu informāciju par trimdas latviešu darbību skatuves mākslā, izvirzītiem mērķiem, problēmām un to risinājumiem, kā arī ievērojamu trimdas latviešu kultūras un sabiedrisko darbinieku biogrāfiska rakstura faktus.

Izvērtēšana.

Dokumenti saņemti nesakārtotā veidā. 2005.gada otrā pusgadā veikta vērtības ekspertīze un dokumentu aprakstīšana vadoties pēc vispārīgā starptautiskā arhīva dokumentu aprakstījuma standarta ISAD(G) pielietošanas noteikumu B daļas personu fondiem.

Sistematizācija.

Izveidots viens apraksts, dokumenti sistematizēti 3 sērijās.

1. Sarakste	1. – 11.lieta
<i>Galvenokārt par latviešu kultūras dzīvi trimdā.</i>	
2. Fotomateriāli.	12.lieta
<i>Jāņa Lejiņa, Jāņa Kalniņa, Adeles Pulciņas-Karps foto.</i>	
3. Sakrātie dokumenti.	13.lieta
<i>Teātra ziņas.</i>	

Lietas sērijā Nr.1 kārtotas pēc nomināli-hronoloģiskā principa, pieņemot par svarīgāko fondaža darbības nozari teātra mākslu. Sarakstes kātojums lietās veikts alfabētiskā kārtībā pēc vēstuļu autoru pirmā burta. Pārējās lietās ievērota lapu hronoloģija.

Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojumiem.

Fiziskais raksturojums.

Apmierinošs.

Aprakstījumu sagatavoja
Personu fondu un trimdas dokumentu daļas
vadītāja vietniece

Anda Mjurka

20.09.2005.

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā iešūtas (ievietotas) 2 (divas)
ar cipariem un vārdiem

_____ lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. _____,

izlaisti lapu Nr. _____;

+ _____ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja MC. [signature]
amats

[signature]
paraksts

B. Circe
paraksta atšifrējums